

Atsakomybę už namų darbus turi prisiimti mokiniai

Pedagogų nuomone, namų darbai – tai sudėtinė mokymosi proceso dalis, svarbi mokinio, mokytojo ir tėvų bendradarbiavimo sritis. Jie papildo ir įtvirtina įgytas žinias. Tačiau mokiniai mano kitaip. Jų akimis žiūrint, namų darbai – tai tikra kankynė, nereikalingas, nuobodulį keliantis užsiėmimas, kuris atima laisvalaikį, sukelia įtampą ir yra nepaliojiamų konfliktų su tėvais priežastis. Todėl vaikai kaip išmanydami stengiasi kuo greičiau jais „atsikratyti“, atsainiai ruošdami namų darbus per pertraukas, nusirašinėdami nuo klasės draugų arba atkakliai įrodinėdami namuose, kad jiems nieko neužduota. Yra mokinių, kurie paklusniai sėda ruošti pamokų, tačiau iš karto atsiranda įtampa, išreiškiama kojų mosavimu, „terlionėmis ir keverzonėmis“. Susierzinusį mamą vos spėja taisyti klaidas. Dėl tos priežasties beveik kasdien kyla barniai. Ir kokių tik priemonių nesiima tėvai, versdami vaikus mokytis, – jie juos ragina, bara, nustato taisykles, – deja, niekas negelbsti.

Tai kas gi galėtų priversti vaikus mokytis? Aišku viena: kol namų darbai labiau rūpės tėvams negu patiems vaikams, padėtis nepasikeis. Atsakomybę už juos turi prisiimti mokiniai.

Visų pirma tėvams derėtų nusistatyti ribas: namų darbus vaikas ruošia savarankiškai. Nuolat padėdami, tikrindami bei kritikuodami jie atima iš vaiko galimybę dirbti savarankiškai. Jis tampa priklausomas, o tėvai atsiduria nedėkingame nemokamo padėjėjo vaidmenyje.

Sudarykite kartu su vaiku naują dienotvarkę. Pamokų ruošimo laiką jis turėtų pasirinkti pats. Vieni vaikai grįžę iš mokyklos iš karto paruošia užduotis, kitiems pirmiausia reikia išsišėlti, tik po to jie sėda prie pamokų. Svarbiausia, kad pamokų ruošimas pamažu taptų įpročiu. Taip pat būtina susitarti, iki kelintos valandos pamokos privalo būti paruoštos.

Nors vaikas ir dirba savarankiškai, tačiau jis turi žinoti, kad šalia yra žmogus, kuris prireikus padės. Jeigu jam iškils neaiškumų, tokiu atveju, žinoma, į pagalbą ateis tėvai. Galbūt pakaks tik užuominos, kad vaikas ir toliau galėtų dirbti savarankiškai. Tėvai turėtų paklausinėti naujai išmoktų žodžių ar padėti išmokti užduotą eilėrašį.

Tarp pamokų ruošimo galima daryti pertraukėles. Kiekvienam vaikui būdingas savas darbo stilius ir individualus darbo tempas. Jis pats turi išsiaiškinti, kiek laiko gali dirbti susikaupęs. Jam turėtų būti žinoma, kodėl ruošiant pamokas negalima lakstyti į virtuvę pavalgyti ar atsigerti, o sugalvojus dar ir apibėgti ratuką, kitą. Ypač judriam vaikui norisi judėti, todėl nenuostabu, kad mokykloje ramiai išsėdėti jam būna labai sunku.

Vaikui sutikus, tėvai gali patikrinti jo atliktus namų darbus, pagirti už savarankiškumą ir padarytą pažangą. Tačiau tai turi ir neigiamą pusę – vaikas vis tiek jausis tėvų globojamas, tuo labiau, kad jie tikrai neapsieis be pastabų.

Mokytojas privalo žinoti, kad namuose vaikas savarankiškai ruošia pamokas, todėl jis pats ir atsakingas už tai, kaip paruošti jo namų darbai. Jam tai labai naudinga. Jeigu prie pamokų vaikas sėdi labai ilgai, o užduočių dažnai nesupranta, apie tai tėvai turėtų informuoti mokytoją, o ne patys sėstis prie vadovėlių. Be abejo, tėvams sunku taikstyti su klaidingai atliktomis užduotimis. Tačiau šiuo atveju svarbiau, kad vaikas dirba savarankiškai. Viskam reikia laiko!

Jeigu tėvai bus atkaklūs ir reikalaus, kad pamokos visada būtų paruoštos laiku, vaikas prie to įpras. Namų darbai neturi būti taisomi. Iš padarytų klaidų mokytojas mato, ar mokinytis padarė pažangą ir ką jis dar turi išmokti. Taigi namų darbus turi tikrinti mokytojas, bet ne tėvai.

Reguliariai lankykitės tėvų susirinkimuose, individualiai pasikalbėkite su klasės auklėtoja, įvairių dalykų mokytojais, švietimo pagalbos specialistais, kurie moko ar konsultuoja Jūsų vaiką. Taip geriau pažinsite savo atžalą, jo stipriąsias ir silpnąsias puses.

Straipsnį parengė mokytoja Audronė Dieninienė pagal specialistų rekomendacijas